

pleme jako pripravni videti. Kdor bi jih hotel kupiti, naj se naravnost do mene obrne, vzlasti jih pa visokocenjeni c. k. kmetijski družbi priporočam.

Z vsemi tukaj imenovanimi rečmi jako zadovoljni Šent-Joščani pogrešamo le še bika boljšega rodú, da bi mogli ž njim zboljšati navadni rod. Da bi tedaj hotela slavna družba še lepega Muricidolca za pleme podariti, iz dnu srca bi jej hvaležni vošili:

Bog daj, da bi gospodje, ki tako skrbno vodijo družbo kmetijsko na prid naši deželi, še dolgo dolgo časa v prid in korist našemu kmetijstvu delali!

Andrej Malavašič,
posestnik v Butanjevi, fara Šent-Još.

Našim gospodinjam.

Da se mleko o vročini ne podseka, gotovo pomaga prah „natron“, od kterege v lekarni lot 2 krajcarja veljá. Predno se mleko zavrè, se mu primeša trohica natrona, in ne bode se podsekalo. Natron ljubi zdravju; pa če ga preveč prideneš, dobi mleko lugast okus. Na bokal mleka zadostuje za malo turšično zrno vrednosti tega praha.

Jerica Gomilšakova.

Okrožnica

županom na Kranjskem o vpeljavi državne postave od 27. julija 1781. leta, ktera predpisuje, kako naj se v red dene policijska odprava in odgonstvo (šub).

(Konec.)

Bolniki, kateri se po zdravniškem mnenji tudi voziti ne morejo, se toliko časa ne smejo odgnati, dokler se zadosti ne ozdravijo. Ako pa med potjo odgonca zbolí, da ne more dalje, ga je izročiti županstvu bližnje občine, da ga nemudoma z vozom odpravi na bližnjo odgonsko postajo.

Zarad zmanjšanja stroškov naj se dadó le taki odgonci zdravniško preiskovati, kateri zarad slabosti res ne morejo dalje, ali pa, kateri so videti bolehní ali če so sumljivi kake skrivne bolezni. Zdravniški izrek se ima le takrat spisati, kedar je potrebna za odgonce priprava. Te zdravniške izreke obdržé tiste odgonske občine, ktere so dale dotične odgonce zdravniško preiskati, da jih priložé z računom za povračilo stroškov. Zdravniško pregledovanje odgoncev zarad potrebnosti daljne priprave se ima na vsaki odgonski postaji po navedenem načinu ponoviti.

Na vsaki odgonski postaji se imajo zapisati vsi odgonci v odgonski zapisnik, županstva prenočnih odgonsko-postajskih občin, v katerih so namreč c. kr. okrajna glavarstva, imajo tem vsak prihod in odhod odgoncev naznaniti; vsaka končna odgonsko-postajska občina pa naj na hrbtu odgonske pôle zapiše, kar jej je znano o premoženji in razmerah dotičnega odgonca, ter naj ga odpravi v njegovo domačo občino.

Občine z odgonskimi postajami imajo potrebo najemati posebnih stalnih odgonskih sprevodnikov dokazati.

Vso na stroške deželnega zaklada priskrbljeno opravilo v sedanjih odgonskih zaporih naj prevzemó odgonsko-postajske občine po inventarji političnih okrajnih gospósk, ki bodo potem deželnemu odboru poslale potrjene inventare. Kjer je treba nove zaporne oprave, jo ima vsaka odgonsko-postajska občina na občinske stroške preskrbeti.

Odgonskih stroškov

ne plačuje vseh deželni zaklad, ampak le nektere, in sicer le odgonsko-postajskim občinam, namreč: najemščino za odgonske zapore (prostorišča), stroške za hrano,

snaženje, perilo in preobleko odgoncev, stroške za pripravo in spremljevanje in za zdravniško pregledovanje. Stroške za notranjo opravilo odgonskih prostorišč, za kurjavo in osvečavo, plačila za pisarno in nadzorna odgonska opravila pa plačujejo odgonsko-postajske občine same. Zarad odgonskih zaporov, zarad preskrbljevanja odgoncev z jedjó, zarad njih snaženja, zarad priprave in spremljevanja naj vsaka odgonsko-postajska občina po javnem oklicu skrbi o pravem času za nove pogodbe, kolikor mogoče po nizki ceni, ktere naj dva meseca pred koncem sedaj veljavnih dotičnih pogodb deželnemu odboru v potrjenje predloži.

Račune

odgonskih stroškov za hrano, spremljevanje, pripravo, za snaženje, obleko in za zdravniško pregledovanje ima vsaka odgonsko postajska občina po preteku vsacega meseca deželnemu računovodstvu pošiljati. — Ti računi se imajo po sledečem načinu narejati: Vsak mesec se ima narediti natanki prepis odgonskega zapisnika preteklega meseca na obrazec A; temu prepisu (računu) se imajo priložiti sprejemni listi vseh odgoncev preteklega meseca, in za odgone s pripravo tudi zdravniški izreki. Deželno računovodstvo bode mesečne račune prec pregledalo, ter se bodo potem dotičnim c. k. davkarijam, računi ljubljanskega mestnega magistrata po deželni blagajnici vizplačanje potrjenih stroškov pošiljali. Po tem načinu odpade veliko dela, ker odgonsko-postajske občine ne bodo potrebovale za odgonske stroške nobenih zalog, za ktere bi se morale vsaki mesec na deželni odbor obrniti ter jih na tanko zarajtovati. Le ljubljanskemu mestnemu magistratu in občinskemu predstojništvu v Litiji se bodo za vožne stroške po železnici, kateri se morajo prec plačati, dajale trimesečne zaloge iz deželnega zaklada proti dotičnim izkazom. Po preteku vsacega četrtletja bodeta ljubljanski mestni magistrat in predstojništvo občine Litijske za vožno odgoncev po železnici posebne s potrebnimi dokaznicami obložene račune deželnemu odboru pošiljala. Gledé družih odgonskih stroškov pa veljá za Ljubljano in Litijo isti računski način, kakor za vse druge odgonske postaje.

Vsaki odgonsko-postajski občini se pošlje v porabo potrebna obilost tiskanih odgonskih obrazcev A, B, C, D, E, F in od obrazcev A in B eden dopolnjen izgled, kako naj se va-nje piše. Vsaka postajska občina naj se o pravem času oglasi, kedar bode potrebovala zopet teh tiskanic. — Vsem občinam pa se pošlje tudi državni zakonik, v katerem je natisnjena državna postava od 27. julija 1871. leta, in razvid (karta) odgonskih postaj na Kranjskem, na katerem stoji sè številkami zapisana daljava pota med postajami.

Ogled po domovini.

Devet jezer v enem dnevu.

V soboto na sv. Petra dan ob 3. uri popoldne sem šel iz Srednje vasi v Bohinu. Spremljal me je Blaž Starè po domače Primož, ki je pod Jelom domá; šla sva mimo sv. Pavla v stari fužini na desno gori v hrib.

Zložno se gré kvišku, večidel v gozdih po „suhi grapi“, mimo „Cagovca“ čez hrib Vélíki klanec imenovan, in kmalu po osmih prišla sva do Fernarske planine pri jezeru. V dobri koči sva odložila, kar sva seboj imela, in tù našla vso potrebno hišno posodo in orodje, še celó turšično moko, čeravno dozdej niti kozá niti druge živine in po takem tudi majeric ni bilo še tukaj. Primož vzame žehtar, in obá greva še četrte ure naprej do studenca pri jezeru po vode. Studenec je jako mrzel in dober; okrog njega raste kreša. Primož mi je rekel, da ta kreša je najbolje zdravilo za